

Wydział/Instytut Pedagogiki
 kierunek studiów: Pedagogika
 dyscyplina wiodąca: ...Pedagogika
 profil kształcenia: ...ogólnoakademicki ;
 poziom kształcenia: ... I stopnia.....
 numer uchwały Senatu*

Lp.	Zajęcia	Kierunkowe efekty uczenia się	Treści programowe	Sposoby weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się
ZAJĘCIA KIERUNKOWE: MODUŁ PEDAGOGICZNY				
1.	Wprowadzenie do pedagogiki	K_W01; K_W02, K_W11; K_W14 ;K_U13, K_U17, K_K01, K-K09	1. Pedagogika jako dyscyplina naukowa. Warunki jej powstania. Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Związek pedagogiki z innymi naukami. 2. Przedmiot badań pedagogiki jako dyscypliny naukowej w ujęciu tradycyjnym i współczesnym. Dekader edukacyjny, podstawowe pola problemowe, patologie. Obszary permanentnej edukacji. 3. Zakres i treść podstawowych pojęć współczesnej pedagogiki: edukacja, procesy edukacyjne, dyskursy edukacyjne i dyskursy pedagogiczne, pedagogia – pedagogika, doktryny pedagogiczne, ideologie edukacyjne, kształcenie, wychowanie, socjalizacja, kultura i inne. Polisemiczność, historyczna zmienność. 4. Różne rodzaje wiedzy o edukacji jako przedmiocie badań pedagogicznych (m.in. wiedza potoczna, wiedza publicystyczna, wiedza religijna). 5. Teoretyczno-metodologiczne orientacje w myśleniu o edukacji i wytwarzaniu wiedzy o edukacji. 6. Badania naukowe – wybrane przykłady, rekonstrukcje	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się..
2.	Historyczne podstawy wychowania	K_W01, K_W03 K_W11, K_U06 K_U08, K_U15 K_U17, K_K07	1. Historia wychowania jako dyscyplina naukowa historyczna i pedagogiczna. 2. Powstanie i rozwój szkolnictwa wyższego w Europie i Polsce. 3. Edukacja elementarna w Europie i Polsce w czasach nowożytnych (treści i cele kształcenia, organizacja procesu nauczania). 4. Role społeczne i edukacja kobiet w przeszłości: zapatrywania i praktyka społeczna w przeszłości (od średniowiecza do pocz. XX wieku).	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.

			5. Kulturowe obrazy dziecka i dzieciństwa w przeszłości i ich implikacje dla myśli i praktyki edukacyjnej doby przednowoczesnej. 6. Ruch Nowego Wychowania i pądocentryzm - nowe idee w dyskursie o dziecku i jego wychowaniu i nauczania/uczeniu się w dobie nowoczesnej. 7. Rodzina jako środowisko wychowawcze w myśli pedagogicznej i praktyce społecznej w przeszłości.	
3.	Teoretyczne podstawy wychowania	K_W01; K_W03; K_W09; K_W10; K_U01; K_U02; K_U10; K_K03, K_K09	1. Wychowanie w ramach nauki i teorii naukowych (istota naukowego poznawania wychowania, etapy w rozwoju naukowej wiedzy o wychowaniu). 2. Charakterystyka współczesnej naukowej wiedzy o wychowaniu. 3. Humanistycznie zorientowana teoria o wychowaniu. 4. Orientacje badawcze w teoriach wychowania. 5. Postępowanie w sytuacji wielości teorii wychowania. 6. Kontrowersje wokół istoty i właściwości wychowania jako zjawiska społecznego 7. Wychowanie na tle innych zjawisk społecznych. 8. Proces wychowania i sytuacje wychowawcze. 9. Nieprawidłowości i antynomie w wychowaniu. 10. Antropologiczne aspekty wychowania. 11. Wychowanie człowieka w perspektywie paradygmatu podmiotowości. 12. Teleologiczne aspekty wychowania. 13. Aksjologiczne aspekty wychowania 14. Relacyjne aspekty wychowania. 15. Prakseologiczne aspekty wychowania - strategie, style, metody i techniki wychowania. 16. Wokół istoty i możliwości pomiaru skuteczności wychowania. 17. Główne środowiska wychowawcze - funkcje, zadania, zakres wychowawczego oddziaływania.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
4.	Teoretyczne podstawy uczenia się	K_W03, K_W09 K_W15, K_U02 K_U06, K_U11 K_K02, K_K03 K_K08	1. Dydaktyka jako praktyka kulturowa i dyscyplina naukowa 2. Podstawowe pojęcia kreujące ramę teoretyczną przedmiotu oraz ich wzajemne korelacje. Kontekst społeczno-kulturowy uczenia Paradygmaty/nurty dydaktyki. Dyskursy (obszary i rodzaje). 3. Główne nurty myślenia o edukacji i szkole. Kształtowanie się idei dydaktycznej - system dydaktyczny i jego elementy. Rodzaje. Analiza porównawcza. Systemy dydaktyczne (system dydaktyki tradycyjnej - J.F. Herbart vs system 4.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.

			dydaktyki progresywistycznej - J. Dewey; 5. systemy alternatywne. Modele szkoły współczesnej. Alternatywne modele edukacji; projekty edukacyjne, które wpłynęły na uelastycznienie systemu klasowo-lekcyjnego, szkoła jako organizacja ucząca się. 6. Uczenie się i jego przebieg. Istota, specyfika, uwarunkowania, prawidłowości i zakłócenia jego przebiegu, różnorodność ujęć 7. teoretycznych procesu uczenia się. (dydaktyka inspirowana behawioryzmem, dydaktyka inspirowana konstruktywizmem, uczenie się w perspektywie socjokulturowej. Behawioralne i poznawcze koncepcje uczenia się i ich konsekwencje dla kształcenia Program szkolny: pojęcie, filozoficzne i psychologiczne podstawy podejścia do programu szkolnego w ujęciu behawiorystycznym, humanistycznym, konstruktywistycznym. 8. Modele, strategie, metody i techniki uczenia się. Style nauczania 9. Organizacyjne formy kształcenia: Organizacja warunków i przestrzeni uczenia się Wyniki i efekty kształcenia. Konteksty i podejście do uczenia się i oceniania. Przesłanki i zmiana praktyk oceniania, dylematy oceniania. Ocenianie formatywne.	
5.	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	K_W03, K_W05 K_W22, K_U17 K_U18, K_U19 K_K08, K_K10	1. Rozwój osobniczy człowieka: – etapy, okresy i fazy w rozwoju osobniczym. 2. Rozwój fizyczny człowieka: – pojęcie rozwoju i kierunki zmian rozwojowych (trend rozwojowy, akceleracja), – aspekty rozwoju fizycznego, – rozwój prenatalny, – noworodkowy, niemowlęcy i poniemowlęcy, – przedszkolny i szkolny, – okres dojrzewania i dorastania, – okres stabilizacji, – starzenie się i starość. 3. Czynniki wpływające na rozwój fizyczny: – genetyczne, – środowiskowe, – tryb i styl życia. 4. Metody oceny rozwoju fizycznego człowieka: – ocena wzrastania (pomiar antropometryczne, siatki centylowe, BMI), – ocena dojrzewania (skala Tannera,	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

			dojrzwianie szkieletowe), – wiek rozwojowy. 5. Czynniki zaburzające rozwój fizyczny. 6. Rozwój psychiczny człowieka - teorie rozwoju.	
6.	Diagnostyka pedagogiczna	K_W10, K_W12 K_W19, K_U01 K_U03, K_U15 K_K04, K_K08	1. Koncepcja wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży w przedszkolu i szkole podstawowej oraz jej metodyczne konsekwencje dla diagnozy pedagogicznej. 2. Charakterystyka zadań rozwojowych dzieci w okresie uczęszczania do szkoły podstawowej oraz warunków sprzyjających ich realizacji 3. - podstawowe wskaźniki świadczące o tym, że dorośli tworzą dziecku warunki niespecyficzne i specyficzne. 4. Obserwacja jako sposób poznawania kompetencji społecznych dzieci oraz warunków rozwoju psychospołecznego tworzonych im w szkole podstawowej - wyłanianie zmiennych i określanie wskaźników do arkusza obserwacji bezpośredniej i pośredniej. 6. Wywiad, jako sposób poznawania warunków rozwoju dziecka w rodzinie, w tym zwłaszcza stylów wychowania preferowanych przez rodziców. 7. Socjometryczna Skala Akceptacji jako przykład techniki socjometrycznej służącej poznawaniu kompetencji społecznych dzieci i szans ich rozwoju w grupie rówieśniczej. 8. Ankieta - przykłady zastosowania w poznawaniu postrzegania nauczyciela przez dzieci i własnych z nim relacji. 9. Zjawisko odrzucenia rówieśniczego: istota, wybrane przyczyny i następstwa. Rola dorosłych i rówieśników w powstawaniu zjawiska stygmatyzacji dzieci odmiennych od rówieśników. 10. Projektowanie postępowania diagnostycznego, opracowywanie jego wyników i formułowanie wniosków dotyczących działań opiekuńczych i wychowawczo-profilaktycznych.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
7.	Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych	K_W02; K_W12; K_W16; K_U05 K_U09; K_U15; K_K06; K_K08	1. Wprowadzenie w tematykę wykładów. 2. Metodologiczna tożsamość pedagogiki: – przedmiot badań współczesnej pedagogiki – motywy i źródła podejmowanej problematyki badawczej 3. Charakterystyka procesu badawczego w pedagogice: – zasady i cele badań pedagogicznych	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

			– funkcje i typy badań pedagogicznych 4. Komplementarność ilościowej i jakościowej strategii badań: paradygmaty badań społecznych - analiza wybranej klasyfikacji triangulacja - pojęcie, rodzaje i warunki poprawności – Przegląd wybranych metod badań pedagogicznych: - sondaż diagnostyczny - monografia pedagogiczna – studium przypadku	
8.	Pedeutologia	K_W07, K_W18 K_U14, K_U21 K_K01, K_K02	1. Pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiczna, kształtowanie się teorii o nauczycielu). Praca jako kategoria teoretyczna, przemiany jej znaczeń i sytuacji pracownika w instytucjach oświatowych. 2. Rozwój osobisty i zarządzanie karierą zawodową. 3. Konteksty kulturowe, społeczne, ekonomiczne życia oraz związane z nimi wyzwania dla pedagoga- człowieka i zawodów pedagogicznych (charakter społeczny). 4. Start i adaptacja zawodowa pedagoga. 5. Przekonania wychowawcy/pedagoga, a efekty pracy pedagogicznej. 6. Samoocena i poczucie własnej wartości.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
9.	Psychologia ogólna	K_W04; K_W09; K_U08; K_U14; K_U16; K_K01; K_K02	1. Najważniejsze nurty w psychologii (psychologia eksperymentalna, psychologia postaci, klasyczna psychoanaliza, behawioryzm, psychologia poznawcza, psychologia humanistyczna) 2. Uczenie się przez warunkowanie (klasyczne, instrumentalne) i modelowanie 3. Temperament i osobowość: cechy wrodzone i możliwość ich zmiany, wybrane teorie temperamentu i osobowości, różnice indywidualne i ich znaczenie adaptacyjne 4. Problematyka wpływu społecznego: postawy i ich zmiana, konformizm, wpływ grupy Inteligencja: rozumienie inteligencji oraz jej pomiar, różnice indywidualne, mądrość, inteligencja emocjonalna, dzieci wybitnie zdolne	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
10.	Psychologia rozwoju i wychowania	K_W03; w05K_W18; K_U14; K_U15; K_K02; K_K09	1. Podstawowe pojęcia w psychologii rozwoju: zmiana, wzrost, adaptacja, obszary i rodzaje zmian rozwojowych, doświadczenia indywidualne, zdarzenia (życiowe i krytyczne), zadania rozwojowe (teoria zadań rozwojowych Havighursta). 2. Czynniki rozwoju psychicznego – dylemat natura czy wychowanie? Rola wyposażenia genetycznego,	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.

			środowiska i aktywności własnej jednostki w rozwoju. 3. Wybrane teorie rozwoju poznawczego oraz społeczno-moralnego: teoria poznawczo-rozwojowa Piageta i Kohlberga, teoria społecznego uczenia się Bandury. 4. Wybrane teorie rozwoju osobowości: m.in. teoria rozwoju psychoseksualnego Freuda, humanistyczna teoria rozwoju osobowości Masłowa, teoria rozwoju psychospołecznego Eriksona. 5. Różnice indywidualne w rozwoju psychicznym – m.in. inteligencja, zdolności, temperament jako modyfikator wpływów środowiskowych. 6. Wybrane zagadnienia związane z nietypowym przebiegiem rozwoju psychicznego i problemami wychowawczymi dzieci i młodzieży	
11.	Psychologia społeczna	K_W06; K_W07; K_U07; K_K02	1. Przedmiot, cel i cechy psychologii społecznej. Podstawowe dziedziny badań psychologii społecznej. 2. Metodologia badań w psychologii społecznej. 3. Teoria dysonansu poznawczego. Sposoby redukcji dysonansu, wyznaczniki siły dysonansu. Dysonans poddecyzyjny 4. Poznanie społeczne. Schemat poznawczy jako podstawowy element wiedzy o świecie społecznym. Znaczenie, funkcje i zmiana schematów poznawczych. 5. Heurystyki wydawania sądów, Spostrzeganie społeczne. 6. Ukryte teorie osobowości. 7. Atrybucja przyczyn: teoria atrybucji, teoria wnioskowania z przyczyn towarzyszących, rola rezultatów nietożsamy, rola oczekiwań, model współzmienności. Deformacje procesu atrybucji. 8. Rozumienie siebie. Pojęcie i funkcje JA. Autoprezentacja. Mechanizmy autowaloryzacji. Sposoby dochodzenia do samowiedzy. 9. Wpływ grupy. Konformizm. Informacyjny i normatywny wpływ społeczny. Warunki ulegania wpływowi. Eksperyment Ascha i Milgrama. Mechanizmy wywierania wpływu. 10. Postawy i zmiana postaw. Definicja postawy. Funkcje postaw. Cechy komunikatu perswazyjnego. Zmiany postaw. Siła postaw a jej dostępność. Uodpornienie postawy. 11. Procesy grupowe. Definicja grupy. Facylitacja i	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

			próżniactwo społeczne. Zjawisko deindywidualizacji. Myślenie grupowe. Polaryzacja grupy. Konflikty i współpraca w grupie. Atrakcyjność interpersonalna. Determinanty atrakcyjności interpersonalnej. Efekt częstości kontaktów, efekt czystej ekspozycji. Teorie atrakcyjności interpersonalnej. 12. Trójczynnikiowa koncepcja miłości. Rozwój i dynamika związku miłosnego. Typy miłości. Przyczyny miłości. 13. Kobiety i mężczyźni - psychiczne różnicowanie płci. Stereotypy płci. Różnicowanie płci pod względem zdolności umysłowych, funkcjonowania, motorycznego, cech osobowości, funkcjonowania społecznego, zachowań reakcji heteroseksualnych. Teorie wyjaśniające różnicowanie płci	
12.	Filozofia ogólna	K_W01; K_W03; K_W04; K_U12; K_K04	1. Pojęcie filozofii, dyscypliny filozoficznej. Filozofia w relacji do nauk empirycznych, formalnych i stosowanych, w tym do nauk pedagogicznych. Filozofia a religia i światopogląd. Treści epistemologiczne: klasyczna teoria prawdy, , teorie nieklasyczne: ewidencyjna (teoria oczywistości), pragmatyczna, konsensualna (zgody powszechnej), koherencyjna, nihilistyczna (redundancyjna). Prawda absolutna a względna. Problem relatywizmu epistemologicznego. Zagadnienie źródeł poznania: empiryzm i jego odmiany, aprioryzm i jego odmiany. 2. Problem sceptycyzmu globalnego i lokalnego. Treści metafizyczne: teizm (kreacjonizm, ewolucjonizm), ateizm, agnostycyzm jako główne stanowiska w sporze o pochodzenie i naturę świata oraz człowieka, spór o uniwersalia; przegląd głównych stanowisk i argumentacji. 3. Teorie człowieka: pojęcie duszy (metafizyczne i psychologiczne) i różne stanowiska w kwestii relacji duszy i ciała: dualizm skrajny, dualizm umiarkowany, materializm (fizykalizm). Różne pojęcia wolności woli w sporze determinizmu z indeterminizmem. Teorie etyczne: eudajmonizm (Arystoteles), utilitaryzm/konsekwencjalizm (Bentham, Mili), deontologizm (Kant) 4. Elementy logiki: rachunek nazw i pojęcia prawa logicznego (tautologia) w klasycznym rachunku zdań.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
13.	Filozofia edukacji	K_W04, K_W11 K_U12, K_K04	1. Zagadnienia wprowadzające: filozofia a filozofia edukacji 2. Filozofia wychowania a filozofia edukacji. Czy	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub

			chodzi tylko o słowa? - kontynentalna a analityczna wrażliwość intelektualna w podejściu do oświaty;- "Bildung" a "Educatedman" 3. Perenializm, esencjalizm, progresywizm, rekonstrukcjonizm społeczny i pedagogika krytyczna - pięć tropów w filozofii edukacji; 4. Edukacja jako nauczanie myślenia krytycznego; 5. Rekonstrukcjonizm społeczny i wizja cywilizacji światowej; 6. Tradycja tomistyczna i neotomistyczna w trosce o kształtowanie charakteru moralnego; Zagadnienia szczegółowe.	pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
14.	Etyka w działaniu	K_W18, K_W19 K_U12, K_K04 K_K05	1. Zagadnienia wprowadzające: 2. Moralność jako przedmiot etyki 3. Moralność a prawo 4. Etyka opisowa a etyka normatywna Metaetyka 5. Normatywne kryteria dobra i zła moralnego Etyka w działaniu jako subdyscyplina etyki 6. Pięć obszarów moralnej oceny człowieka: Etyka indywidualna Moralność seksualna 7. Dobrowolne zobowiązania Moralność społeczna Etyka polityczna 8. Profesjonalizm a powołanie nauczycielskie; 9. Etyka niezależna a etyka chrześcijańska; 10. W poszukiwaniu etyki związków osobistych.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
15.	Socjologia ogólna	K_W04, K_W05, K_W06, K_W07, K_U015, K_K07	1. Socjologia na tle innych nauk społecznych. – Powstanie i rozwój socjologii oraz wyodrębnianie jej subdyscyplin. – Funkcje socjologii jako nauki. – Przedmiot badań socjologii i wykorzystywane metody w prowadzonych badaniach. – Współpraca socjologii z pedagogiką i innymi dyscyplinami naukowymi. 2. Aktywność człowieka: – Zachowania i działania człowieka. – Interakcje społeczne. – Społeczny i indywidualny wymiar aktywności jednostki. 3. Życie społeczne - podstawowe informacje. 4. Człowiek i jego cechy w procesach współtworzenia życia społecznego. 5. Socjalizacja: „wchodzenie” do społeczeństwa: – Ogólne informacje o socjalizacji. – Socjalizacja - szerokie ujęcie, socjalizacja - wąskie ujęcie, określane jako wychowanie, kontrsocjalizacja. Trudności w rozgraniczaniu tych	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

			oddziaływań w otoczeniu społecznym. – Istota oddziaływań socjalizacyjnych w wąskim ujęciu. – Socjalizacja a indywidualność jednostki. 6. Instytucje społeczne: – Rodzaje instytucji i ich ogólna charakterystyka. – Znaczenie instytucji w życiu społecznym i indywidualnym ludzi. – Zaburzenia w funkcjonowaniu instytucji i płynące z tych faktów skutki dla otoczenia i poszczególnych jednostek. 7. Struktury społeczne i ich rodzaje a funkcjonowanie ludzi	
16.	Socjologia edukacji	K_W07, K_W010, K_W14.K_U01, K_U06, K_U016, K_K09	1. Socjologia edukacji jako subdyscyplina socjologii - przedmiot, funkcje, zadania. 2. Życie społeczne i jego uwarunkowania a aktywność człowieka. 3. Edukacja w systemie społecznym 4. Kultura w życiu zbiorowym i jednostkowym. 5. Socjalizacja: „wchodzenie” do społeczeństwa. – Ogólne informacje o socjalizacji. – Socjalizacja - szerokie ujęcie, socjalizacja - wąskie ujęcie, określane jako wychowanie, kontrsocjalizacja. Trudności w rozgraniczaniu tych oddziaływań w otoczeniu społecznym. – Istota oddziaływań socjalizacyjnych w wąskim ujęciu. – Socjalizacja a indywidualność jednostki. 6. Wybrane środowiska wychowawcze i ich cechy szczególne. – Współczesne rodziny, ich mozaikowość a procesy socjalizacji młodego pokolenia. – Grupy rówieśnicze i koleżeńskie w procesach socjalizacji młodego pokolenia. – Inne środowiska wychowawcze, czy tylko wychowawcze we współczesnej rzeczywistości społecznej	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
17.	Wprowadzenie do pedagogiki społecznej	K_W06, K_W10 K_W13, K_W15 K_U10, K_U11 K_K03	1. Geneza pedagogiki społecznej i jej prekursorzy. Okresy rozwoju 2. Cele i zadania pedagogiki społecznej wg H. Radlińskiej 3. Metodologiczna charakterystyka pedagogiki społecznej 4. Środowisko wychowawcze - koncepcja H. Radlińskiej 5. Środowiska życia z perspektywy pedagogiki	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

			społecznej 6. Środowisko lokalne i zachodzące w nim procesy, w tym tworzenie się więzi społecznych Cechy społeczności lokalnej i możliwości jej rozwoju jako zadanie pedagoga społecznego 7. Siły społeczne - definicja, rodzaje, czynniki kształtujące 8. Rodzaje zbiorowości w środowisku lokalnym i ich cechy 9. Sieć społeczna i jej rodzaje 10. Relacje między jednostką a środowiskiem	
18.	Sztuczna inteligencja w edukacji	W19, U04, K01	1. Dydaktyczne, organizacyjne i metodologiczne aspekty sztucznej inteligencji w pedagogice 2. Zastosowanie sztucznej inteligencji w LifeLong Learning 3. Narzędzia i aplikacje sztucznej inteligencji w edukacji	Test jednokrotnego wyboru oceniany wg skali: 60%-68% - dst 69%-77% - dst+ 78%-85% - db 86%-92% - db+ 93%-100% - bdb
19.	Wprowadzenie do pedagogiki opiekuńczej	K_W10, K_W13 K_W15, K_U02 K_U19, K_K02	1. Zarys dziejów opieki. Od opieki pierwotnej do pedagogiki opiekuńczej Pedagogzy mający wpływ na kształtowanie pedagogiki opiekuńczej. 2. Metodologiczne podstawy pedagogiki opiekuńczej. Pojęcie i przedmiot pedagogiki opiekuńczej 3. Funkcje pedagogiki opiekuńczej. Relacje pedagogiki opiekuńczej z innymi dyscyplinami naukowymi 4. Podstawowe pojęcia pedagogiczne. Wychowanie. Opieka. Opieka a wychowanie Potrzeby opiekuńcze. Proces opieki 5. Opieka rodzinna- pojęcie rodziny; struktura i funkcje rodziny, zadania i strategie realizowane przez rodzinę Walory opieki rodzinnej 6. Rodzina dysfunkcyjna 7. Wybrane instytucje uzupełniające funkcje rodziny- instytucje opieki nad dzieckiem do lat 3 8. Wybrane instytucje uzupełniające funkcje rodziny 9. Opiekuńczo-wychowawcza działalność szkoły. Funkcje opiekuńcze szkoły 10. Nauczyciel wychowawca i pedagog szkolny w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych 11. Zjawisko sieroctwa i jego kompensacja. Pojęcie i rodzaje sieroctwa 12. Etiologia sieroctwa i jego skutki 13. Formy opieki nad dziećmi osieroconymi 14. Zastępowanie rodziny – piecza zastępcza 15. Opiekun-wychowawca – pojęcia i rodzaje 16. Wzorzec opiekuna-wychowawcy	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

20.	Wprowadzenie do pedagogiki pracy	K_W13, K_W15, K_W18, K_U04, K_U14, K_K01, K_K08.	1. Pedagogika pracy jako subdyscyplina naukowa. 2. Podstawowe pojęcia pedagogiki pracy. 3. Praca jako kategoria pedagogiczna. 4. Teoretyczne i metodologiczne podstawy pedagogiki pracy. 5. Problematyka badawcza pedagogiki pracy. 6. Przemiany przedmiotu badań we współczesnej pedagogice. 7. Edukacja i praca w kontekście gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwa uczącego się. 8. Realizatorzy zadań pedagogiki pracy.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
21.	Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	K_W13; K_W15; K_W21; K_W22; K_U18; K_U19; K_10	1. Pedagogika specjalna w systemie nauk. Podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej. 2. Podmiot, przedmiot, cele, zadania, zasady, zakres i subdyscypliny pedagogiki specjalnej. 3. Pedagogika specjalna i jej podmiot i przedmiot w ujęciu historycznym 4. Postawy społeczne wobec choroby i niepełnosprawności i osób chorych i z niepełnosprawnością 5. Rozwój rewalidacji i rehabilitacji w pedagogice specjalnej 6. Systemy kształcenia i wychowania specjalnego w Polsce i na świecie. 7. Współczesne koncepcje teoretyczne opisujące systemy wsparcia i życie osób z niepełnosprawności 8. Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 9. Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną. 10. Podstawowe problemy surdopedagogiki 11. Podstawowe problemy tyflop pedagogiki 12. Podstawy pedagogiki leczniczo-terapeutycznej. 13. Koncepcja wpływu choroby na człowieka. Oddziaływania rewalidacyjne. Choroba terminalna. Hospicjum, opieka paliatywna. Godne umieranie i ocena jakości życia (QUALITY OF LIFE-QL) 14. Autyzm wczesnodziecięcy. Koncepcje autyzmu i jego objawy. Terapia dziecka autystycznego. 15. Mniejszości społeczno-kulturowe jako podmiot pedagogiki specjalnej	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
22.	Wprowadzenie do edukacji obywatelskiej	K_W13; K_W15; K_W17; K_U18;	1. Edukacja obywatelska - przedmiot i różne ujęcia 2. Główne kategorie celów edukacji obywatelskiej	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja,

		K_U19; K_K08; K_K10	3. Kompetencje obywatelskie i społeczne 4. Modele edukacji obywatelskiej w krajach europejskich 5. Przestrzenie zawodowe do realizacji zagadnień związanych z edukacją obywatelską i bezpieczeństwem publicznym – instytucje administracji rządowej i samorządowej, organizacjach pozarządowych – spotkanie z Posłem na Sejm RP , przedstawicielem Rady Miasta oraz członkiem zarządu organizacji pozarządowej – Wojsko, Policja, Straż Graniczna, ABW, Służba Więzienna, Państwowa Straż Pożarna – spotkanie z przedstawicielem Policji , ABW oraz Wojska – specjalistyczne centra zarządzania kryzysowego - spotkanie z pracownikiem Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego	praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
23.	Język obcy	K_W20, K_U04, K_U08, K_U13, K_U16; K_K01	Celem zajęć jest rozwijanie umiejętności komunikacyjnych studenta w zakresie posługiwania się językiem obcym oraz umiejętności w zakresie czytania tekstów naukowych w języku obcym	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
24.	Wychowanie fizyczne	K_U19; K_	1. Podstawowe zasady korzystania z urządzeń przeznaczonych do ćwiczeń, poznanie zasad bhp. 2. Poznanie ćwiczeń na wybranych urządzeniach w celu poprawy ogólnej sprawności fizycznej. 3. Podnoszenie ogólnej sprawności fizycznej na zajęciach (pobudzenie układu krążenia i oddychania, poprawa kondycji). 4. Zwiększenie wytrzymałości organizmu poprzez stosowanie odpowiednich ćwiczeń fizycznych. 5. Wykorzystanie poznanej wiedzy na zajęciach w praktyce	Zaliczenia praktyczne
25.	Seminarium dyplomowe	K_W12, K_W19 K_W23, K_U04 K_U05, K_U08 K_U09, K_U17 K_K01, K_K06	1. Ustalenie pojęć centralnych tematu pracy dyplomowej - zdefiniowanie badanego zjawiska; określanie dziedziny zainteresowań badawczych. 2. Poszukiwania różnych stanowisk teoretycznych, paradygmatu badawczego, ustalenia odnośnie do etyki badań, pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej Określanie procedury badawczej (dla prac empirycznych). 3. Redagowanie części metodologicznej, formułowanie problemów badawczych, projekt	Weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy przeprowadza się w oparciu o przygotowane przez studenta kolejne części (rozdziały i podrozdziały) pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy.

			narzędzia lub adaptacja. 4. Opracowanie koncepcji badań (wybór metody i technik). 5. Analiza i interpretacja wyników działań (badań dla prac empirycznych) 6. Odniesienia uzyskanych rezultatów (badawczych) do literatury	
	Praktyki pedagogiczne	K_W14, K_W16 K_U01, K_U02 K_U09, K_U13 K_K04, K_K07 K_K08	1. Praktyka pedagogiczna odbywa się w placówkach oświatowo-wychowawczych tj.: przedszkolach, zespołach przedszkolnych, punktach przedszkolnych, szkołach podstawowych, bursach, internatach, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapeutycznych, ośrodkach szkolno-wychowawczych, szkolnych schroniskach młodzieżowych. Student odbywa praktykę w charakterze: pedagoga, nauczyciela-wychowawcy, nauczyciela - doradcy zawodowego lub wychowawcy-opiekuna. 2. W ramach praktyki student zapoznaje się ze specyfiką placówki, w której odbywa praktykę, realizowanymi w niej zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi oraz sposobem organizacji pracy, jak i też prowadzoną dokumentacją. Nie tylko obserwuje, ale i uczestniczy pod pieczę opiekuna w wybranych czynnościach opiekuńczo-wychowawczych.	Dziennik praktyk (lub inne dokumenty potwierdzające odbycie praktyk zgodnie z regulaminem np. sprawozdanie z praktyk.
MODUŁ KSZTAŁCENIA DO WYBORU: ANIMACJA SPOŁECZNA I ZARZĄDZANIE KULTURĄ				
26.	Wprowadzenie do modułu	K_W11, K_W15, K_U17, K_K08	1. Wprowadzenie w zagadnienia dotyczące kultury: wybrane definicje, szerokie i wąskie rozumienie tego pojęcia oraz cechy socjologicznego i pedagogicznego pojmowania kultury. 2. Definicje uczestnictwa w kulturze, jego cechy, funkcje, formy, uwarunkowania oraz bariery. 3. Uczestnictwo w kulturze poszczególnych grup wiekowych. 4. Relacyjna koncepcja kultury oraz uczestnictwa w kulturze. 5. Tradycyjny i współczesny model badań uczestnictwa w kulturze. Kultura we współczesnych mediach.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
27.	Wiedza o sztuce i kulturze współczesnej	K_W01 K_W07, K_W09, K_U03, K_K03	1. Uwarunkowania kultury na przełomie XX/XXI wieku. 2. Kultura masowa. Wieloznaczność pojęcia. Geneza i	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych

			rozwoj kultury masowej. Wyznaczniki kultury masowej. Media. Telewizja. Paleo- i neotelewizja. Kultura sieci. Prasa. Kultura konsumpcji i indywidualizmu. Makdonaldyzacja. 3. Sztuka XX wieku. Awangarda. Założenia ekspresjonizmu, kubizmu, dadaizmu, futuryzmu, konstruktywizmu i formizmu. Surrealizm jako egzemplifikacja przemian awangardy. 4. Nowe spojrzenie na sztukę - fluxus, op-art., sztuka kinetyczna, minimalizm, land art, site-specific. 5. Polska sztuka krytyczna. 6. Sztuka i estetyka relacyjna.	np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
28.	Dialog międzykulturowy	K_W06, K_W08, K_U03 K_K03, K_K09	1. Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne związane (dialog, filozofia dialogu, wielokulturowość (multikulturowość), społeczeństwo wielokulturowe, tożsamość kulturowa, integracja, asymilacja, tolerancja, etyka solidarności, edukacja międzykulturowa, transkulturowość, globalizacja). 2. Filozoficzne, socjologiczne, polityczne i aksjologiczne wymiary dialogu międzykulturowego. 3. Postrzeganie świata z perspektywy „innego”. Szok międzykulturowy. 4. Konflikty i negocjacje międzykulturowe. 5. Stosunek wobec odmienności (nacjonalizm, etnocentryzm, ksenofobia, rasizm, „swoi” a „obcy” na przykładzie mniejszości etnicznych i religijnych).	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
29.	Społeczeństwo i kultura - podstawy antropologiczne	K_W07, K_U04 K_U06, K_K01	1. Antropologia jako dyscyplina naukowa: jej przedmiot i miejsce wśród nauk społecznych. 2. Specyfika i założenia antropologicznego badania kultury. 3. Elementarne instytucje i struktury społeczne związane z pokrewieństwem w perspektywie kulturowej i historycznej. 4. Antropologia małżeństwa i rodziny. 5. Społeczno-kulturowe konstruowanie płci i relacji między płciami. 6. Społeczno-kulturowe konstruowanie kategorii wiekowych w perspektywie kulturowej i historycznej (na przykładzie stadium dzieciństwa).	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
30.	Podstawy animacji społeczno-kulturowej	K_W02, K_W05, K_W15, K_U17, K_U21, K_K03	1. Animacja społeczno kulturowa jako nurt i subdyscyplina pedagogiczna. 2. Rozumienie pojęcia animacji w odróżnieniu od pojęcia wychowania. 3. Animacja i jej związki z pedagogiką społeczną i	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.

			pedagogiką kultury. - Podstawowe pojęcie - kultura i jej rozumienie - cechy kultury jej formy i przejawy. - Animacja na tle i w związku z pedagogiką twórczości. - Uczestnictwo w kulturze różnych grup wiekowych - dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Cechy animatora kultury.	
31.	Działalność animacyjno-kulturowa w pracy socjalnej, resocjalizacji i pedagogice opiekuńczej	K_W01, K_W03 K_W13, K_W15 K_U01, K_U03 K_U11, K_K02 K_K09	- Praca socjalna, polityka społeczna, opieka, resocjalizacja - ustalenia pojęciowe. - Modele działania w pracy socjalnej, opiekuńczej i resocjalizacji. - Metody pracy socjalnej, resocjalizacyjne i opiekuńczej. - Instytucje pomocy społecznej, opieki i resocjalizacji. - Klient pomocy społecznej	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
32.	Aktywizacja środowisk senioralnych	K_W07, K_U22, K_K03, K_K07	- Podstawowe kategorie pojęciowe .Faza starości w cyklu życia człowieka - Człowiek stary jako konsument - Aktywność osób w okresie późnej dorosłości - Pomysłne starzenie się - Teorie starości - Stereotypy ludzi starych - ateizm	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
33.	Animacja w środowisku lokalnym	K_W06, K_W07, K_W15, K_U03, K_U13, K_K05	- Animacja jako edukacja środowiskowa. - Organizowanie środowiska – perspektywa nauk społecznych. - Ukształtowane sposoby rozumienia pojęcia środowisko. - Wypracowane typy środowisk. - Współczesne przemiany – kategorie: miejsca, przestrzeni, uczestnictwa. - Lokalność, regionalizm. - Środowisko lokalne – mała ojczyzna. - Animacja społeczna środowisk wychowawczych	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
34.	Regionalne dziedzictwo kulturowe	K_W07, K_W10; K_W24; K_U09; K_K01	- Wprowadzenie do edukacji regionalnej - Regionalizm i jego geneza. Region i jego granice - Edukacja regionalna - budowanie tożsamości - Kultura regionalna a społeczność lokalna - Ojczyzny prywatne - Wielokulturowość a edukacja regionalna - Marketing regionu - Kultura regionalna - mniejszości etniczne	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

35.	Prawne aspekty działalności w kulturze	K_W07, K_W14 K_W23, K_U03 K_U04, K_K04	1. Podstawy prawne instytucji kultury, 2. Podstawy prawne w zarządzaniu 3. Akta prawa miejscowego organu samorządu terytorialnego 4. Akta prawne funduszy europejskich 5. Podstawy prawne dla realizowanego przedsięwzięcia, dokumentacja , procedury, normy	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
36.	Arteterapia	K_W10; K_W16; K_W24; K_U22; K_K03; K_K07	1. Teoretyczne podstawy arteterapii. Specyfika arteterapii. 2. Rys historyczny. Rozwój arteterapii w Polsce. 3. Cele i funkcje arteterapii. Przegląd wybranych nurtów arteterapii. 4. Modele arteterapii Techniki arteterapii. Wymiary arteterapii: osoba, dzieło, terapia. 5. Arteterapeuta. Proces arteterapeutyczny. Arteterapia i zdrowie w rozumieniu holistycznym. Zagadnienie skuteczności arteterapii.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
37.	Metodyka zajęć turystyczno-krajoznawczych	K_W07, K_W14, K_W15, K_U09, K_U12, K_K03	1. Turystyka jako subdyscyplina w naukach społecznych. 2. Pedagogiczne aspekty turystyki. 3. Rodzaje i formy turystyki. 4. Historyczne uwarunkowania rozwoju turystyki- wybrane aspekty. 5. Turystyka w animacji społeczno-kulturowej. 6. Turystyka kulturowa i religijna 7. Znaczenie rekreacji i turystyki w życiu człowieka 8. Organizatorzy imprez turystycznych 9. Organizacja turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych 10. Animator rekreacji i turystyki	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
38.	Metodyka działalności kulturalnej	K_W10, K_W16, K_W24, K_U22, K_K03, K_K07	1. Metodyka działalności kulturalnej- definicja , metodyka animacji na tle metodyki opiekuńczo-wychowawczej 2. Problematyka czasu wolnego 3. Placówki/miejsca prowadzenia zajęć animacyjnych 4. Zasady, formy pracy animacyjnej 5. Rola zabawy w życiu dziecka. Inicjowanie aktywności twórczej 6. Rodzaje i funkcje aktywności animacyjnej, scenariusz zajęć	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
39.	Metodyka działań edukacyjno-animacyjnych w muzeum	K_W15; W24; K_U22; K_K07; K_W15; W24; K_U22; K_K07.	1. Muzeum jako instytucja kultury. 2. Muzeum tradycyjne a muzeum cyfrowe 4. Edukacyjna rola muzeum 5. Animatorzy w edukacji muzealnej.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

40.	Warsztaty zajęć animacyjnych	K_W08; K_24; K_U02, K_U11; K_U12; K_U13, K_U22; K_K03; K_K07	1. Cele i zadania instytucji edukacyjnych i instytucji kultury 2. Edukacja kulturalna, opieka i wychowanie w placówkach i instytucjach kultury: filharmonii, MCK, Domach Seniora, Teatrze, 3. Organizacja zajęć w MDK, klubach, świetlicach, instytucjach kultury, 4. Radio i telewizja jako instytucja kultury 5. Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury	Zaliczenia praktyczne, pisemne i/lub ustne lub inne formy np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
41.	Warsztaty o sztuce (teatr)	K_W16, K_W24 K_U09, K_W22 K_K07,	1. Historia teatru w zarysie, formy teatralne, teatr w działalności instytucji kultury, 2. Teatr jako zjawisko komercyjne, 3. Teatr jako forma terapii, 4. Aktywizacja młodzieży poprzez różne formy teatralne 5. Organizacja małych form teatralnych w MDK, klubach 6. Historia, przygotowanie, prowadzenie konkursów recytatorskich i innych form teatralnych	Zaliczenia praktyczne, pisemne i/lub ustne lub inne formy np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, projekt etudy teatralnej, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
42.	Warsztaty o sztuce (plastyka)	K_W16; K_W24; K_U09; K_U22; K_K07	1. Plastyka w działalności instytucji kultury, 2. Sztuka w animacji społeczno - kulturowej, 3. Malarstwo jako zjawisko komercyjne, 4. Plastyka jako forma terapii, 5. Aktywizacja młodzieży poprzez różne formy sztuki 6. Organizacja zajęć plastycznych w MDK, klubach	Zaliczenia praktyczne, pisemne i/lub ustne lub inne formy np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
43.	Warsztaty o sztuce – (taniec)	K_W16, K_W24 K_U09, K_U22 K_K07	1. Taniec w działalności instytucji kultury, 2. Taniec w animacji społeczno - kulturowej, 3. Taniec jako forma terapii, 4. Aktywizacja młodzieży poprzez różne formy sztuki 5. Organizacja zajęć tanecznych w MDK, klubach	Zaliczenia praktyczne, pisemne i/lub ustne lub inne formy np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
44.	Organizacja imprez społeczno-kulturalnych*	K_W07; K_W10; K_W15; K_U02 K_U13; K_U22; K_K03; K_K07	1. Wymiar prawnopolityczny w organizacji kultury 2. Przemysł kultury a przemysł kreatywny 3. Obszary projektowania działań przez instytucje kultury 4. Nowe trendy w organizacji kultury 5. Impreza, impreza masowa, event – analiza literatury oraz przykładów z otoczenia społecznego. 6. Cele imprezy społeczno-kulturalnej (zasada SMART). 7. Proces planowania przedsięwzięcia społeczno-kulturalnego. 8. Organizator imprez społeczno-kulturalnych – kompetencje i obowiązki	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
45.	Promocja kultury w mediach	K_W07, K_W10, K_W15, K_U08,	1. Społeczna historia środków masowego komunikowania.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub

		K_U10, K_U22, K_K08	2. Podstawowe pojęcia i ich zakresy znaczeniowe: media-kultura-edukacja - promocja (kultura masowa, popularna, kultura nowomediarna, kultura audiowizualna; edukacja medialna, edukacja nowomediarna, edukacja multimedialna, edukacja postmedialna) Manipulacja w cyberprzestrzeni 3. Reklama , cechy, rodzaje, zakres oddziaływania, promocja - istota, rodzaje i charakterystyka, 4. Promocja kultury regionalnej, placówek muzealnych, sztuki obrazu i słowa, bibliotek - facebook, promocja miejsc traumy i zbrodni 5. Działania promocyjne w obszarze kultury - prezentacja reklamy, filmu, plakatu, wykonanie działań promocyjnych: np. programy chmurowe, instagram, facebook: artykuł, wywiad, konferencja, wystawa.	pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
46.	Marketing i zarządzanie kulturą	K_W07; K_U13; K_K07	1. Podstawy dobrego marketingu 2. Historia marketingu a współczesne działania marketingowe 3. Pojęcie marketingu i jego rodzaje 4. Marketing 2.O., 3.0 5. Strategie marketingowe 6. Badania marketingowe	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
47.	Podstawy finansowania w sferze kultury	K_W07, K_W14 K_U01, K_U03 K_UH, K_K04	1. Instytucje kultury i ich finansowanie 2. Źródła finansowania kultury 3. Projekty jako dodatkowe źródło dochodu. 4. Przykłady dobrego budżetu 5. Finansowanie instytucji kultury ze środków międzynarodowych	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
48.	Kompetencje i praca menedżera kultury	K_W06; K_W07; K_W15; K_W18; K_U12; K_U14; K_K05; K_K09	1. Wyjaśnienie kluczowych pojęć (kompetencje, menedżer, menedżer kultury). Menedżer kultury jako zawód. 2. Kompetencje menedżera przyszłości. Cechy i umiejętności. Modele kompetencji menedżerskich. 3. Skuteczne metody rozwoju kluczowych kompetencji menedżerskich. Sposoby nabywania kompetencji. 4. Teorie menedżerskie. 5. Rozwój menedżera kultury- jego znaczenie, sposoby i ścieżki kariery. Wymiar profesjonalny i osobowościowy współczesnego menedżera.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
49..	Fotografia i film o kulturze	K_W07, K_W08, K_W19, K_U16, K_K08	1. Historia filmu i fotografii. 2. Techniki fotograficzne – typy fotografii. 3. Projektowanie graficzne. 4. Realizacja projektów filmowych (szczególnie w obszarze kultury).)	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna

			Wybrane problemy kultury we współczesnych masmediach.	podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
50.	Diagnozowanie potrzeb kulturalnych	K_W10; K_W12; K_W22; K_U05; K_U06; K_K03	1. Rozumienie diagnozy jako etapu i sposobu rozpoznawania rzeczywistości społecznej - w tym wypadku chodzi o obszary kultury - a jeszcze więcej potrzeb z nią związanych. 2. Czym więc jest diagnoza, jak przeprowadza się ją w naukach społecznych - w pedagogice, jakie tradycje i sposoby tu wypracowano. 3. Etapy jej diagnozowania w kulturze 4. Diagnoza jako kompetencja profesjonalna - w tym cechy dobrej diagnozy i przygotowanie do pełnienia zadań dobrego diagnosty. 5. Także etyczne i prakseologiczne wyznaczniki poprawności procesu diagnozowania.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
51.	Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu kulturą	K_W04, K_W06 K_U04, K_U08 K_U13, K_U17 K_K02, K_K04 K_K09	1. Komunikacja werbalna, 2. Komunikacja niewerbalna, 3. Bariery w komunikowaniu, 4. Konflikt, 5. Mediacja w zarządzaniu kulturą	Zaliczenia praktyczne, pisemne i/lub ustne lub inne formy np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
52.	Zarządzanie zasobami ludzkimi w kulturze	K_W01, K_W06, K_U01, K_U03, K_K02, K_K09.	1. Miejsce zarządzania zasobami ludzkimi w kulturze. 2. Istota zarządzania zasobami ludzkimi. 3. Cechy zarządzania zasobami ludzkimi i cele zarządzania zasobami ludzkimi. 4. Tendencje zmian w kreowaniu kultury organizacyjnej. 5. Teorie zarządzania. 6. Zarządzanie zasobami ludzkimi w oparciu o zaufanie.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
53.	Przywództwo w zarządzaniu kulturą	K_W01, K_W06, K_U01, K_U03, K_K02, K_K09	1. Przywództwo jako proces i właściwość. 2. Przywódca. Cechy i umiejętności przywódcy. 3. Istota i style kierowania. Koncepcje i style przywództwa. 4. Paradigmat siedmiu nawyków skutecznego działania lidera/przywódcy. 5. Rozwój przywódcy. Wymiar profesjonalny i osobowościowy współczesnego przywódcy.	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
54.	Etyka zawodowa animatora i menedżera kultury	K_W04, K_W17, K_W19, K_U12, K_K05, K_K06	1. Etyka jako nauka 2. Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne: etyka, moralność, deontologia, prawo. 3. Etyka a moralność. Moralność jako zjawisko społeczne - sfera moralności. Sprawności moralne pedagoga - podstawowe pojęcia; aksjologia, znaczenie wartości moralnych w procesie edukacji. 4. Kodeksy etyczne, ich struktura i treści. Rola i funkcje zawodowych kodeksów etycznych. Zasady	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

			budowy kodeksu etycznego 5. Pedagog wobec wyzwań współczesności - relatywizm etyczny, pluralizm wartości i postaw, prymat cwaniactwa i nieuczciwości intelektualnej, utylitaryzm w życiu społecznym, nowe media a proces kształcenia.	
MODUŁY ZAJĘĆ DO WYBORU: EDUKACJA OBYWATELSKA I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE				
26.	Edukacja patriotyczna i obywatelska	K_W06, K_W07, K_U01, K_U15, K_K09	1. Obywatelstwo, obywatelskość i istota i najważniejsze ustalenia terminologiczne. 2. Wybrane koncepcje obywatelskości: a) liberalna, b) republikańska i komunitariańska, c) w ujęciu katolickiej nauki społecznej. 3. Kultura obywatelska, kultura polityczna, kultura publiczna. 4. Kompetencje obywatelskie. 5. Patriotyzm – istota i różne ujęcia. 6. Sfera publiczna, opinia publiczna, debata publiczna. 7. Najważniejsze zagrożenia sfery publicznej i obywatelskości. 8. Społeczeństwo obywatelskie – istota, rodzaje, różne ujęcia. 9. Badania polskiego społeczeństwa obywatelskiego; partycypacja społeczna – stan aktualny i perspektywy. 10. Edukacja patriotyczna i obywatelska w Polsce – stan aktualny i perspektywy. 11. Edukacja patriotyczna i obywatelska a społeczeństwo obywatelskie – możliwości kooperacji	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
27.	Filozofia polityki i teorie demokracji	W_W03, K_W04, K_U06, K_K02, K_K07	1. Wybrane ideologie polityczne: - anarchizm, konserwatyzm, feminizm, liberalizm, marksizm, socjalizm. 2. Wybrane zagadnienia szczegółowe: konstytucjonalizm i praworządność, dystrybucyjna, sprawiedliwość, environmentalizm, secesja i nacjonalizm, tolerancja i fundamentalizm, dobrobyt. 3. Oświeceniowa wizja postępu społecznego 4. Postmodernistyczna krytyka oświecenia 5. Czy demokracja to najlepszy ustrój z dotychczas wymyślonych?	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
28.	Współczesne systemy polityczne	W_W07, K_U04, K_U08, K_K01	1. System polityczny: pojęcie i klasyfikacje 2. Systemy autokratyczne (autorytarne i totalitarne)	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub

			3. Zasady konstytucyjno-prawne państw demokratycznych 4. Instytucje demokratycznych systemów politycznych - władza ustawodawcza, wykonawcza i sądownicza - partie polityczne i systemy partyjne 5. Ustrój polityczny RP w świetle konstytucji z 1997 roku 6. Analiza współczesnych systemów politycznych wybranych państw (Republika 7. Federalna Niemiec, Francja, Wielka Brytania, Federacja Rosyjska, Turcja, Stany Zjednoczone Ameryki	pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
29.	Dydaktyka szczegółowa: Funkcjonowanie demokracji przedstawicielskiej	W_W07, K_W08, K_U01, K_U02, K_U07, K_K08	1. Modele demokracji. Demokracja bezpośrednia, a demokracja przedstawicielska. 2. Problem reprezentacji. 3. Podejście proceduralne i partycypacyjne w teorii demokracji. Demokracja liberalna i jej krytycy. Deliberatywny zwrot w teorii demokracji. 4. Kodeks Wyborczy. Zasady prawa wyborczego. 5. Sejm i Senat jako organy reprezentujące suwerena. Pozycja prawnoustrojowa Sejmu i Senatu a społeczne opinie o polskim parlamencie. Sejm i Senat w systemie trójpodziału władzy. Procedura legislacyjna. 6. Funkcjonowanie demokracji przedstawicielskiej w samorządzie terytorialnym (rady miasta, rady gminy). 7. Instytucje zabezpieczające demokratyczne zachowania posłów i senatorów w parlamencie (uprawnienia i obowiązki posła i senatora, gwarancje swobodnego wykonywania mandatu parlamentarnego) 8. Prawa i obowiązki radnego 9. Zagrożenia w funkcjonowaniu demokracji przedstawicielskiej	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
30.	Prawa człowieka i wolności obywatelskie	K_W14, W_W23, K_U12, K_K04, K_K05	1. Wprowadzenie do praw człowieka 2. Krajowy i międzynarodowy system ochrony praw człowieka 3. Godność człowieka 4. Wolność osobista 5. Równość i zakaz dyskryminacji 6. Prawo do prywatności i ochrony życia rodzinnego 7. Wolność myśli, sumienia, wyznania i wypowiedzi 8. Prawa społeczne, ekonomiczne i kulturalne 9. Nowe wyzwania ochrony praw człowieka	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

31.	Media a bezpieczeństwo publiczne	K_W08, K_W17, K_W25, K_u01, K_K02, K_K07	1. Media we współczesnym świecie 2. Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne 3. Rola mediów. Istota społeczeństwa informacyjnego 4. Komunikacja masowa 5. Środki masowego przekazu. Specyfika. Wizualizacja życia człowieka 6. Teorie komunikowania masowego 7. Bezpieczeństwo publiczne 8. Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne 9. Istota bezpieczeństwa. Cele, szanse, zagrożenia 10. System bezpieczeństwa publicznego w Polsce. Uwarunkowania bezpieczeństwa w Polsce 11. Dziedziny bezpieczeństwa 12. Relacje pomiędzy mediami a bezpieczeństwem publicznym 13. Zarządzanie mediami a bezpieczeństwo 14. Sposoby wykorzystania mediów do podniesienia bezpieczeństwa publicznego 15. Negatywna rola mediów w procesie wytwarzania bezpieczeństwa publicznego 16. Zagadnienia etyczne	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
32.	Dydaktyka szczegółowa: Dialog i komunikacja społeczna	W_W07, W_W08, K_U03, K_U07, K_K07, K_K09	1. Istota procesu komunikowania się: definicje, cechy i elementy tego procesu 2. Formy, aspekty, style, funkcje i modele komunikacji 3. Kulturowy wymiar komunikowania się, zależność kultury i komunikacji 4. Efektywność procesu komunikowania się w organizacji, skuteczna komunikacja w sytuacjach konfliktu 5. Budowanie relacji interpersonalnych – organizacja pracy w grupie (kierowanie grupą) w kontekście podstawowych reguł komunikacji. 6. Komunikacja i dialog. Pojęcie i rodzaje dialogu. Dialog w nauce i kulturze europejskiej Dialog społeczny jako efektywne narzędzie współpracy i jego koncepcje, warunki do prowadzenia dialogu społecznego, cele i poziomy dialogu, obszary dialogu w zarządzaniu i komunikacji	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
33.	Wychowanie w demokracji liberalnej	K_W07, K_W08, K_U08, K_U13, K_K09	1. Jak było postrzegane w przeszłości, a jak dziś jest rozumiane pojęcie człowieka? 2. Które właściwości istoty ludzkiej są trwałe i uniwersalne, składające się na odwieczną naturę człowieka? 3. Które właściwości są generowane przez zmienne uwarunkowania społeczne i kulturowe?	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.

			4. Jak w toku dziejów zmieniały się definicje człowieka i poglądy na jego naturę i istotę? 5. Pod wpływem jakich czynników zmieniało się postrzeganie natury człowieka? 6. Jak możemy klasyfikować prądy i kierunki pedagogiczne? 7. Jak możemy klasyfikować metody porównywania teorii wychowania, w odniesieniu do głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących? 8. Dlaczego i jak poznawać doktryny pedagogiczne? 9. Pojęcie doktryny pedagogicznej, przynależność doktryn do różnych nurtów pedagogicznych 10. Pedagogika niedyrektywna a pedagogika liberalna. Co to znaczy wychowanie do wolności i w wolności? 11. Wybrane formy i przedstawiciele edukacji liberalnej na świecie	
34.	Edukacyjne podstawy przedsiębiorczości	K_W07, W_W18, K_U01, K_U03, K_K02	1. Przedsiębiorczość jako postawa i istotna właściwość współczesnego człowieka – cechy i umiejętności osoby przedsiębiorczej oraz możliwości ich kształtowania 2. Przedsiębiorczość człowieka a kariera zawodowa: główne wymiary rozwoju zawodowego i osobistego człowieka; kariera zawodowa w kontekście całonocnego rozwoju zawodowego. 3. Kwalifikacje i kompetencje współczesnego pracownika 4. Podstawowe pojęcia i zagadnienia związane z działalnością gospodarczą: działalność gospodarcza – określenie pojęcia (głównie w polskim prawie), aktywność gospodarcza i kryteria jej podziału, przedsiębiorca – określenie pojęcia, podstawy prawne funkcjonowania 5. Zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej: zalety i wady prowadzenia działalności gospodarczej, indywidualna działalność gospodarcza – etapy procesu założycielskiego 6. Formy prowadzenia działalności gospodarczej: główne problemy wyboru określonej formy działalności, ogólny podział i kryteria podziału spółek	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
35.	Nowe ruchy społeczne i religijne	K_W06, K_W07, K_U01, K_U02, K_K05	1. Pojęcie ruchu społecznego i religijnego (podstawowe definicje, cechy, atrybuty, klasyfikacje i typologie)	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja,

			2. Kontestacja lat 60-tych XX wieku – krytyka rzeczywistości społecznej i wartości społeczeństwa konsumpcyjnego jako źródło narodzin nowych ruchów społecznych 3. Zjawiska prekursorskie wobec dekady kontrkultury (szkoła frankfurcka, beatnicy) 4. Nurt obyczajowy ruchu hipisowskiego. Najważniejsze zjawiska, wyznawane wartości, światopogląd, styl życia 5. Nowe ruchy społeczne i ich charakterystyka (ruch ekologiczny, ruch feministyczny, mniejszości seksualne, ruch pacyfistyczny, na rzecz praw człowieka, alterglobalistyczny) 6. New Age i inne nowe ruchy religijne 7. Sekty	praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
36.	Dydaktyka szczegółowa: Wiedza o społeczeństwie obywatelskim	K_W04, K_W07, K_U04, K_U06, K_K01	1. Społeczeństwo obywatelskie: ewolucja pojęcia, prekursorzy idei społeczeństwa obywatelskiego, modele historyczne, czasy współczesne 2. Społeczeństwo obywatelskie w Polsce – rozwój i stan obecny 3. Koncepcja demokracji partycypacyjnej jako politycznego kontekstu społeczeństwa obywatelskiego 4. Współudział obywateli w „rządzeniu” (referendum, konsultacje społeczne, obywatelska inicjatywa ustawodawcza i uchwałodawcza, budżety obywatelskie) 5. Obywatelskie formy wyrażania opinii i kontroli działań instytucji publicznych 6. Organizacje pozarządowe: wymiar formalno-prawny oraz wybrane formy praktycznego działania	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
37.	Podstawy prawne bezpieczeństwa publicznego	K_W17, K_U21, K_K03, K_K09, K_K10	1. Konstytucyjne podstawy prawa dotyczącego bezpieczeństwa i porządku publicznego 2. Przestępstwa i wykroczenia bezpieczeństwu powszechnemu, bezpieczeństwu komunikacyjnemu oraz porządkowi publicznemu 3. Prawne aspekty organizacji i działania Policji: organizacja Policji, uprawnienia Policji, warunki pełnienia służby w Policji, obowiązki i prawa policjanta 4. Wybrane aspekty prawne organizacji i działania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego 5. Prawne aspekty zabezpieczania imprez masowych 6. Ochrona prawna cudzoziemców na terytorium RP 7. Przemoc w szkole – prawne aspekty przemocy rówieśniczej	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

38.	Historyczne podstawy współczesnego ładu i bezpieczeństwa międzynarodowego	K_W07, K_W17, K_U04, K_U06, K_K01	- Wybrane zagadnienia historycznych podstaw systemu bezpieczeństwa i ładu międzynarodowego współczesnego świata - kształtowanie się nowego porządku politycznego i międzynarodowego po II wojnie światowej: - zimna wojna i rozpad zwycięskiej koalicji, świat dwubiegunowy - PRL w systemie krajów bloku Wschodniego - proces jednoczenia Europy Zachodniej - systemy bezpieczeństwa regionalnego (na przykładzie KBWE) - rozpad bloku komunistycznego i upadek Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (1976-1991)	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
39.	Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa międzynarodowego i wewnętrznego	K_W03, K_W05, K_W15, K_W19, K_U09, K_U22, K_K03	- Istota bezpieczeństwa - Różne ujęcia i typologie bezpieczeństwa - Bezpieczeństwo międzynarodowe oraz jego najważniejsze determinanty i zagrożenia - Znaczenie dyplomacji, służb wywiadowczych i siły militarnej dla zapewnienia bezpieczeństwa - Bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo publiczne – wzajemne relacje - Najważniejsze zagrożenia określonych rodzajów bezpieczeństwa: politycznego, ekonomicznego, ekologicznego, informacyjnego, społecznego, kulturowego i innych	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
40.	Dydaktyka szczegółowa: Warsztaty z ratownictwa medycznego i udzielania pierwszej pomocy	K_W17, K_U18, K_U19, K_U20, K_U21, K_K10	- Wprowadzenie do resuscytacji, podstawowe pojęcia i definicje. - Zasady wzywania pomocy. Objawy śmierci - Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i automatyczna defibrylacja zewnętrzna (BLS, BLS AED) - Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dzieci (PBLs). Zadaławienia - Pierwsza pomoc w zawale mięśnia sercowego, we wstrząsie anafilaktycznym, w zaburzeniach układu nerwowego (udar, padaczka, zaburzenia świadomości) - Rodzaje oparzeń, ocena rozległości, głębokości. Pierwsza pomoc w oparzeniu, odmrożeniu - Pierwsza pomoc w krwotoku zewnętrznym i wewnętrznym, objawy, różnicowanie - Wstrząs hipowolemiczny - Pierwsza pomoc w ostrych schorzeniach w obrębie przewodu pokarmowego w zatruciach	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

			10. Pierwsza pomoc w ostrych schorzeniach układu oddechowego 11. Zasady postępowania u poszkodowanego urazowego z obrażeniami ciała w wypadku komunikacyjnym	
41.	Współczesne konflikty społeczne i militarne	K_W06, K_W07, K_W08, K_W17, K_U01, K_K05	1. Istota konfliktu. Przyczyny i funkcje konfliktów 2. Rodzaje konfliktów. Wybrane typologie konfliktów 3. Najważniejsze źródła konfliktów społecznych. Typowe fazy konfliktów społecznych 4. Podstawowe sposoby rozwiązywania konfliktów społecznych. Negocjacje zbiorowe 5. Najważniejsze źródła konfliktów militarnych. Typowe fazy konfliktów militarnych 6. Podstawowe sposoby rozwiązywania konfliktów militarnych 7. Przegląd aktualnych konfliktów militarnych na świecie	
42.	Wybrane elementy kryminologii i profilaktyka społeczna	K_W06, K_W07, K_W10, K_W17, K_U01, K_K10	1. Kryminologia jako nauka: przedmiot badań, zadania oraz metody badań kryminologicznych 2. Pojęcie i klasyfikacja czynników kryminogennych. Ujęcie biopsychologiczne i socjologiczne przestępczości 3. Charakterystyka przestępczości i przestępstw w Polsce 4. Środki psychoaktywne a przestępczość 5. Przestępstwa nieletnich 6. Prostytucja a przestępczość. Przemoc seksualna 7. Przegląd koncepcji i stanowisk na temat profilaktyki społecznej 8. Profilaktyka kryminologiczna jako część profilaktyki społecznej 9. Wybrane modele i przykłady działań profilaktycznych	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
43.	Determinanty i rodzaje zagrożeń społeczności lokalnych	K_W06, K_W07, K_U01, K_U02, K_K02	1. Stan bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości 2. Podstawowe potrzeby społeczności lokalnych 3. Kompetencje i zakres działania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa 4. Lokalne strategie zapewniania bezpieczeństwa 5. Pobudzenie aktywności obywatelskiej na rzecz bezpieczeństwa 6. Zadania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego 7. Budowa systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego społeczności lokalnej 8. Budowa programów prewencyjnych	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

44.	Polityka społeczna w zakresie bezpieczeństwa	K_W06, K_W07, K_U01, K_U02, K_K02	1. Istota polityki społecznej 2. Najważniejsze modele polityki społecznej 3. Współczesne kwestie społeczne – różne typologie 4. Przegląd wybranych kwestii społecznych istotnych w kontekście bezpieczeństwa publicznego: a) kwestia ubóstwa, b) kwestia pracownicza, m.in. bezrobocie, c)kwestia mieszkaniowa, m.in. bezdomność, d)kwestia demograficzna, e) kwestia migracji, f) kwestia zdrowotna, g) kwestia ekologiczna, h) kwestia edukacyjna, i) kwestia czasu wolnego i wypoczynku 5. Patologie społeczne – istota oraz najważniejsze teorie i koncepcje 6. Przegląd wybranych współczesnych patologii społecznych istotnych w kontekście bezpieczeństwa publicznego: a) przestępczość, b) uzależnienia, zwłaszcza alkoholizm i narkomania, c) żebractwo, d) prostytutka, e) przemoc w rodzinie 7. Polityka społeczna jako działanie prewencyjne	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego egzaminu weryfikującego założone efekty uczenia się.
45.	Warsztaty z prewencyjnej i dochodzeniowej pracy służb publicznych	K_W17, K_U03, K_U06, K_U15, K_U21, K_K02	1. Zadania i obowiązki Policji w świetle przepisów 2. Ceremoniał policyjny – Wydział Komunikacji Społecznej 3. Zabezpieczanie śladów – działania Laboratorium Kryminalistycznego 4. Proces szkolenia, wyszkolenia strzeleckiego, taktyk i technik prowadzonych przez Wydział Kadr i Szkoleń 5. Programy profilaktyczne prowadzone w garnizonie kujawsko-pomorskim 6. Zadania i obowiązki dzielnicowego oraz patrolu prewencyjnego w związku z procedurą Niebieska Karta 7. Zabezpieczenia imprez sportowych oraz masowych 8. Zadania i obowiązki pionu dochodzeniowo-śledczego 9. Obowiązki policyjnych psychologów – warsztat pracy 10. Współpraca z instytucjami .	Zaliczenia praktyczne, pisemne i/lub ustne lub inne formy np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
46.	Etyka zawodowa funkcjonariuszy i pracowników służb publicznych	K_W03, K_W19, K_u03, K_K04, K_K05	1. Zagadnienia etyki ogólnej 2. Rola etyki w państwie demokratycznym 3. System wartości funkcjonariuszy państwowych 4. Służba publiczna w Polsce 5. Uregulowania prawne z zakresu etyki publicznej na świecie 6. Uregulowania prawne z zakresu etyki publicznej w Polsce 7. Dylematy etyczne członków służby publicznej	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedz ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.

47.	Organizacje pozarządowe a bezpieczeństwo publiczne	K_W07, K_W17, K_W25, K_U21, K_K02	8. Naruszenie norm etycznych w służbie publicznej 1. Zasadnicze problemy zapewnienia bezpieczeństwa w Polsce 2. Rola i znaczenie społeczeństwa obywatelskiego w demokracji i jego wpływ na bezpieczeństwo 3. Rola i znaczenie samorządu w demokracji 4. Prawne aspekty funkcjonowania, typologia oraz zadania samorządów oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa narodowego RP	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
48.	Zarządzanie bezpieczeństwem na poziomie lokalnym	K_W07, K_W17, K_U03, K_U13, K_K07	1. Istota zarządzania bezpieczeństwem 2. Podmioty wykonawcze bezpieczeństwa: a) formacje uzbrojone, b) siły ratownicze, c) inspekcje, d) inne instytucje 3. Istota zarządzania kryzysowego 4. Zadania zarządzania kryzysowego: a) zapobieganie, b) przygotowanie, c) reagowanie, d) usuwanie skutków i odbudowa 5. Współczesne koncepcje zarządzania kryzysowego: a) podatności, b) odporności, c) adaptacji 6. Szczegółowe zarządzania kryzysowego i ich organizacja: a) krajowy, b) wojewódzki, c) powiatowy, d) gminny (miejski, miejsko-gminny) 7. Specyfika zarządzania kryzysowego na szczeblach powiatowym i gminnym	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
49..	Dydaktyka szczegółowa: Warsztaty z bezpieczeństwa publicznego	K_W02, K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_K01, K_K02	1. Zasady pobytu na terenie placówki wybranej 2. Zapoznanie się z organizacją, programami, formami i metodami działania, charakterem działalności placówki i jej osiągnięciami 3. Obserwacje oraz asystowanie i pomaganie w czynnościach zawodowych realizowanych przez prowadzącego zajęcia w placówce 4. Poznawania charakterystycznego środowiska pracy i społeczności zakładowej placówki 5. Opracowanie własnych materiałów, pomocy dydaktycznych wykorzystanych w czasie praktyki w placówce	Zaliczenie przedmiotu obejmuje uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z ustnego/i/ lub pisemnego kolokwium lub innych form pisemnych np. eseje, portfolio, krzyżówka, quiz, obserwacja, praca projektowa, prezentacja, wypowiedź ustna podczas zajęć weryfikujących założone efekty uczenia się.
PRAKTYKI				
	Praktyki pedagogiczne	K_W14; K_W16; K_U01; K_U02; K_U09; K_U13; K_K04; K_K07; K_K08	Praktyka pedagogiczna na I roku (75h) Treści i organizacja praktyki pedagogicznej: 1) zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;	· Dziennik praktyk (lub inne dokumenty potwierdzające odbycie praktyk zgodnie z regulaminem np. sprawozdanie z praktyk.

			2) obserwowanie: a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów, wychowanków; b) aktywności poszczególnych uczniów, wychowanków (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi); c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca, opiekun) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku); d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń; e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w placówce oraz prowadzonych przez niego zajęć; f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk w placówce różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej; g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży; h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk w placówce na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie; 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w placówce w zakresie: a) pomocy w sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa; b) pomocy w podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji; c) pomocy w podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; 4) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym: a) prowadzenie dokumentacji praktyki; b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką; c) ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron); d) konsultacje z opiekunem praktyki w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań. Praktyka pedagogiczna po I roku (75h) Treści i organizacja praktyki pedagogicznej:	
--	--	--	---	--

			1) Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji; 2) Obserwowanie: a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów, wychowanków; b) aktywności poszczególnych uczniów, wychowanków (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi); c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca, opiekun) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku); d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń; e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyki w placówce oraz prowadzonych przez niego zajęć; f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyki w placówce różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej; g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży; h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyki w placówce na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie; 3) Współdziałanie z opiekunem praktyki w placówce w: a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa; b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji; c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych; d) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; 4) Pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności: a) diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie; b) poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju	
--	--	--	---	--

			oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń; c) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie; d) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków; e) organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze/konspekty zajęć; f) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych; g) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi); h) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad; i) sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem placówki; 5) Analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym: a) prowadzenie dokumentacji praktyki; b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką; c) ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron); d) ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów; e) konsultacje z opiekunem praktyki w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań.	
--	--	--	---	--

* Wypełnia DJiOK

.....
data i podpis
Zastępcy ds. Kształcenia

.....
data i podpis
Dyrektora Kolegium